جزئیات آماری از تعداد سالن‌ها، فروش، اکران و...

دهه ۹۰ سینمای ایران چگونه گذشت

گزارش پیش رو بخشی از نتایج گزارش‌های داده‌محور مجموعه‌ای تحت عنوان «رستاک» است که وضعیت سینمای ایران را در فاصله سال‌های ۱۳۹۱ تا انتهای مرداد ماه ۱۴۰۲ بررسی کرده است. براساس مدعای پژوهشگران این گزارش، این نتایج از داده‌های منتشرشده معاونت توسعه فناوری و مطالعات سینمایی وزارت ارشاد مرتبط به محدوده زمانی بیش از ۱۱ ساله گذشته استخراج شده است. یکی از پژوهشگران این پروژه ضمن اشاره به دغدغه‌هایشان در تدوین این گزارش گفته است: «اطلاعاتی که در این گزارش آمده، پاسخ به این سوالات است: از بین ۹۰۶ فیلمی که از سال ۱۳۹۱ تا شهریور ۱۴۰۲ اکران شدند، چه ژانرهایی بین تماشاگران محبوبیت بیشتری داشتند؟ استقبال مردم از سینما در طول این مدت بیشتر یا کمتر شده است؟ آیا افزایش میزان فروش فیلم‌ها به معنای رشد صنعت سینما است؟ چه تعداد سینما در استان‌های مختلف وجود دارد؟ کرونا چه تاثیری در صنعت سینمای کشورمان داشته است؟ وضعیت سینمای ایران در جهان چگونه است؟ چه چشم‌اندازهایی برای موفقیت صنعت سینما در داخل و خارج از مرزهای کشور به وجود دارد؟ موفق‌ترین کارگردانان درطول این مدت چه کسانی بودند؟ چند کارگردان در طول این مدت فیلم ساخته‌اند و چه تعداد از این کارگردانان زن بوده است؟ چه شهرهایی از کشورمان پررونق‌ترین و کم‌رونق‌ترین سینماها را داشته‌اند؟ چند موسسه توزیع فیلم، دفتر تولید فیلم و آموزشگاه سینمایی در کشورمان فعالیت دارند؟ در چه موقعی از سال استقبال مردم از سینما بیشتر بوده است؟ از فیلم‌های اکران شده چه سهمی به مخاطب کودک اختصاص داده شده است؟ فروش فیلم‌های گروه هنر و تجربه چه مقدار بوده است؟ صورت‌بندی‌ای که در این گزارش می‌بینید از دو جهت برای «فرهیختگان»، ارزشمند است و آن را واجد ارزش انتشار کرده است؛ اول اینکه دستگاه‌های فرهنگی نیازمند این جنس بررسی و تحقیقاتی هستند تا در حوزه سیاست‌گذاری و هدایت منابع مالی و انسانی نگاه دقیق‌تری به وضعیت امروز سینمای ایران داشته باشند. دوم اینکه آمارهای اینچنینی، این امکان را برای مردم و سینماگران فراهم می‌کند تا تصویر نسبتا واضحی از نسبت سینمای ایران با جامعه و فضای هنری پیش رویشان قرار گیرد.

رشد سالن‌های سینما در مقابل کاهش صندلی‌ها!

با وجود رشد تعداد سالن‌های سینمایی در هر استان از سال ۱۳۹۱، آمار تعداد صندلی‌های هر استان چیز دیگری نشان می‌دهد:
رشد منفی ۱۰ استان
هشت استان کمتر از ۱۰۰۰ صندلی سینما

میزان رشد سالن‌های سینما در هر استان

داده‌های مربوط به تعداد سالن‌های سینمای هر استان نشان می‌دهد: سالن‌های سینمای سه استان نسبت به سال ۱۳۹۱ کمتر شده است؛ دو استان هرکدام تنها یک سالن سینما دارند؛ ۱۵ استان کمتر از ۱۰ سالن سینما دارند.

رشد تعداد سالن‌های سینمایی (۱۴۰۱-۱۳۹۱)

برخلاف روند نزولی رشد تعداد صندلی‌های سینما در دو بازه ابتدای دهه ۹۰ و انتهای آن (همزمان با همه‌گیری کرونا)، تعداد سالن‌های سینمایی همواره رو به افزایش بوده است. تطابق این دو نشان می‌دهد در ایران افزایش تعداد سالن‌های سینمایی نشان‌دهنده توسعه ظرفیت توزیع در مقیاس کل نیست!

رشد تعداد صندلی‌های سینما (۱۴۰۱-۱۳۹۱)

همان‌طورکه نمودار بالا نشان می‌دهد شروع توسعه صندلی‌های سینما پس از حداقل سه سال روند نزولی از سال ۱۳۹۴ کلید خورده که از سال ۱۳۹۸ و تقریبا همزمان با همه‌گیری کرونا این روند دوباره شکلی کاهشی به خود گرفت. در سال ۱۴۰۰ این روند نسبتا ثابت نگه داشته شده و در سال ۱۴۰۱ توسعه صندلی‌های سینمایی دوباره کلید خورده است. همچنین براساس رشد نزولی یک‌سوم استان‌ها در این زمینه احتمالا این دو موج توسعه متوازن نیست!

درام، اجتماعی، کمدی؛ ژانرهای مسلط اکران (۱۴۰۱-۱۳۹۱)

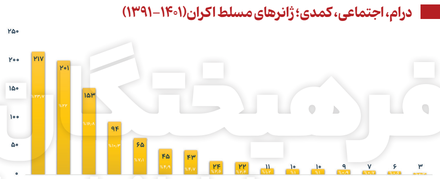

به این علت که تعدادی از فیلم‌ها تنها در یک ژانر نمی‌گنجد (به عنوان مثال فیلمی که هم بیوگرافیک است و هم ورزشی)، مجموع فیلم‌های این نمودار از تعداد فیلم‌های اکران شده بیشتر است.
بیش از ۶۰درصد تولیدات از سال ۱۳۹۱ به ژانرهای درام، اجتماعی و کمدی اختصاص داشته است.
هرچند این سه ژانر از پنج ژانر برتر جهانی محسوب می‌شوند، دلیل سهم بسیار کمتر باقی ژانرها، عدم توسعه آنهاست و نه محبوبیت این سه ژانر!

درصد اکران و فروش در هر فصل (۱۴۰۱-۱۳۹۱)

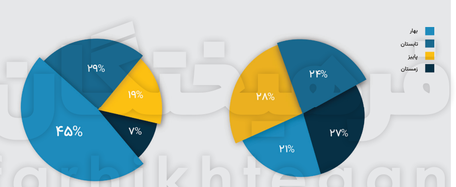

با اینکه در بهار تعداد فیلم‌های اکران شده از بقیه فصول کمتر است میزان فروش در این فصل بیشتر است. دلیل اصلی آن همان اکران فیلم‌های عموما برتر جشنواره فجر در بازه نوروز است. فیلم‌های اکران زمستان تقریبا دوبرابر بیشتر از باقی فصول امکان شکست در گیشه دارند!

سهم درصدی برندگان جوایز خارجی از فروش هر سال (۱۴۰۱-۱۳۹۱)

تعداد فیلم‌های برنده جوایز خارجی در هر سال (۱۴۰۱-۱۳۹۱)

آمارهای توسعه زیرساخت سینمای ایران در ۱۴۰۱

تهران و خراسان رضوی
دارای بیشترین تعداد سالن سینما

ایلام و کهگیلویه و بویراحمد
دارای تنها یک سالن سینما

۴
تعداد وبسایت‌های فروش

۱۱۶
تعداد آموزشگاه‌های سینمایی

۸۶
تعداد دفاتر تولید فیلم

۳۷
موسسه توزیع فیلم

۶۶۱
تعداد سالن‌های سینما

۱۲۱,۹۵۳
تعداد صندلی‌های سینما

۶۲۳
یک صندلی سینما به ازای هر ۶۳ ایرانی

ادامه در صفحه ۱۵

تعداد بلیت فروخته شده سینما در هر سال (۱۴۰۱-۱۳۹۱)

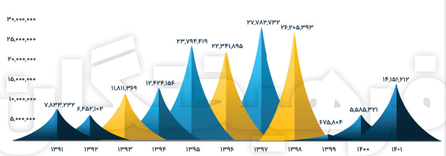

به‌دلیل نامشخص بودن تعداد بیننده از تعداد فروش بلیت‌ها در اکران آنلاین، آمار آن در جمع کل نیامده است.
تعداد بلیت فروخته‌شده همان مخاطب بالفعل سینما با احتساب چند خرید برای یک نفر (به دلیل تماشای چند فیلم توسط یک نفر در سال) است.

برای هر صندلی سینما چند بلیت در سال فروخته می‌شود (۱۴۰۱-۱۳۹۱)

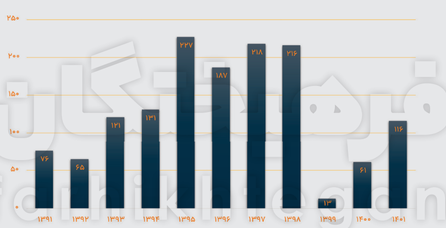

میانگین تعداد فیلم‌های توقیف شده هر سال

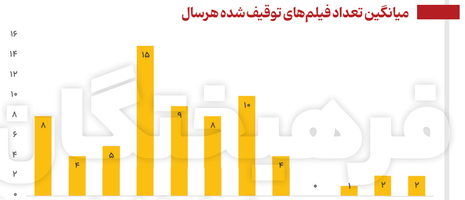

از ابتدای ۱۳۹۱ تا شهریور ۱۴۰۲ مجموعا ۸۸ فیلم توقیف شدند. سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ همزمان با همه‌گیری کرونا رکود درخواست‌های اکران تعداد فیلم‌های توقیف شده به کمترین حد خود رسید.

تاثیر کرونا بر همه چیز

نمودار روبه‌رو نشان می‌دهد روند توسعه کمی محتوا در ایران، در زمان کرونا تقریبا به پیش از شروع رشد خود در دهه ۹۰ بازگشته است و هنوز به رشد جدی در این زمینه نرسیده است.
تعداد فیلم اکران شده در ۵ ماه آول ۱۴۰۲ نیز این پیش‌بینی را با خود دارد که در این سال روند افزایشی خاصی نخواهد بود. با توجه به داده‌های فروش به‌نظر می‌رسد تمرکز بخشی صنعت سینما از تعداد بیشتر به فروش بیشتر از طریق تعداد کمتر ولی در ژانرهای اصطلاحا «فروش» منتقل شده است.

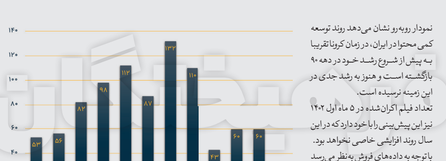

تعداد فیلم‌های اکران شده در هر سال

فروش کل سینمای ایران در هر سال (۱۴۰۲-۱۳۹۱)

اعداد مالی به تومان است

سال ۱۴۰۱ پرفروش‌ترین سال تاریخ سینمای ایران تاکنون بوده است. با این حال این پرفروش بودن همان‌گونه که ارائه شد، نشان‌دهنده فروش تعداد بلیت بیشتر نیست.

آمارهای فروش و گردش مالی سینمای ایران از ابتدای ۱۳۹۱ تا شهریور ۱۴۰۲

اعداد مالی به ریال است

۲,۵۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
فروش فیلم «فسیل»
پرفروش‌ترین فیلم سینما

۱,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
هزینه ساخت «محمد رسول‌الله (ص)»
پرهزینه‌ترین فیلم سینما

+۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
فروش سینما کورش سال ۱۴۰۱
پرفروش‌ترین سینمای ایران

+۱۶۷,۰۰۰,۰۰۰
تعداد بلیت فروخته‌شده
(به جز اکران آنلاین)

+۲۸,۶۱۰,۰۰۰,۰۰۰
فروش کل سینمای ایران
(به جز اکران آنلاین)

۳۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
فروش کل گروه هنر و تجربه
(از سال ۱۳۹۳)

۳۲,۰۰۰,۰۰۰
میانگین فروش هر صندلی
در سال ۱۴۰۱

پرفروش‌ترین و کم‌فروش‌ترین استان‌ها در سال ۱۴۰۱

اعداد مالی به ریال است

۱	۲	۳	۲۹	۳۰	۳۱
تهران	خراسان رضوی	اصفهان	اردبیل	ایلام	کهگیلویه و بویراحمد
۲,۰۰۰,۶۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۳۴,۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۷۲,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۴,۴۰۰,۰۰۰	۷۵۰,۵۷۰,۰۰۰	۴۹۷,۵۰۰,۰۰۰

ادامه از صفحه ۱۴

سهم تولیدات کودک و نوجوان از کل فیلم‌های ۱۰ سال گذشته

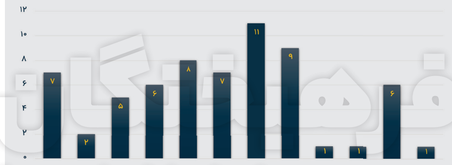

از ابتدای ۱۳۹۱ تا شهریور ۱۴۰۲ مجموعا ۶۴ فیلم با مخاطب کودک و نوجوان اکران شده‌اند؛ یعنی حدود یک چهاردهم کل تولیدات از این ۶۴، عنوان ۱۵ فیلم انیمیشن بوده است.
از ۱۵ انیمیشن اکران شده ۹ عنوان برنده جوایز خارجی شدند و اکران خارجی نیز داشتند.

فرهیختگان farhikhtegan